

Dosarul nr. 2ra-1165/23
2-21113262-01-2ra-11082023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (D. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Ion Malanciuc
Diana Stănilă
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anatolie Cibotaru,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Cibotaru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Gospodarul-Rediu” cu privire la înlăturarea obstacolelor din posesia, folosința și administrarea bunului imobil, de revendicare a bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 27 iulie 2021 reclamantul a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Gospodarul-Rediu” prin care a solicitat: obligarea să înlătore obstacolul din posesia, folosința și administrarea bunului imobil – teren agricol cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,0927 ha, amplasat în extravilanul sat. Albinețul Vechi, r-nul Fălești prin demolarea unei porțiuni de gard metalic cu lungimea de 4 m ce îngrădește proprietatea reclamantului; obligarea pârâtului să retrocedeze reclamantului terenul agricol îngrădit cu gard metalic cu suprafața de 0,0927 ha, număr cadastral XXXX, amplasat în extravilanul sat. Albinețul Vechi, r-nul Fălești cu perfectarea unui act de predare-primire în acest sens și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de 14 octombrie 2008 reclamantul a cumpărat de la Galina Trofim, terenul agricol cu suprafața de 0,0927 ha, numărul cadastral: XXXX, amplasat în extravilanul sat. Albinețul Vechi, raionul Fălești, ceea ce se confirmă prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 9298, perfectat notarial și înregistrat la IP Agenția Servicii Publice, Organul Cadastral Teritorial Fălești. Astfel, devenind proprietar al terenului agricol, de nenumărate ori s-a adresat către Primăria sat. Albinețul Vechi să-i acorde calea de acces către teren pentru al valorifica, făcând trimitere la SRL „Gospodarul-Rediu”, care a ocupat terenul cu puieți de nuci și nu-l poate obliga pe pârât, Nicolae Chictenco să-i elibereze terenul.

A susținut că prin răspunsul nr. 17 din 10 martie 2018, la una din adresările sale de ai elibera terenul, administratorul SRL „Gospodarul-Rediu” a recunoscut că a ocupat

abuziv terenul și este de acord să-i achite costul plății de arendă pentru toată perioada de la data de 14 octombrie 2008, însă nu a specificat nici suma, nici termenul de achitare. La ultima adresare din 26.02.2021, pârâțul l-a informat precum că, accesul la cota de teren agricol nu a fost interzis niciodată și este asigurat în continuare, ceea ce este fals, deoarece proprietatea lui este îngrădită cu gard de sârmă metalică, fapt demonstrat și prin fotografiile anexate la dosar.

Reclamantul a relatat că la data de 10 iulie 2018 s-a adresat în instanța de judecată cu cerere prin care a solicitat revendicarea bunului imobil din posesia ilegală, încasarea prejudiciului, obligarea Primăriei să-i asigure calea de acces către bunul imobil proprietate privată a lui, însă prin hotărârea din 21 octombrie 2020, cererea de chemare în judecată a fost respinsă. Prin aceeași hotărâre judecătorească, în partea descriptivă, instanța reiterează că, în situația în care calea de acces a fost stabilită de administrația publică locală prin întocmirea planului cadastral, hotarele cotei echivalente de teren au fost stabilite în natură, iar accesul către acesta este îngrădit de către o persoană terță, acțiunea de înlăturare a obstacolelor, urmează a fi înaintată nu către administrația publică locală, dar către terța persoană. La ultima adresare către pârât de a-i asigura drumul de acces către terenul în cauză a răspuns că, calea de acces nu a fost îngrădită, ceea ce nu corespunde realității.

Prin încheierea din 19 februarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, s-a respins excepția de tardivitate invocată de reprezentantul pârâtului SRL „Gospodarul-Rediu” avocatul Iosif Mardari.

Prin hotărârea din 06 octombrie 2022 a judecătoriei Bălți, sediul Fălești, acțiunea civilă a fost admisă parțial.

S-a obligat SRL „Gospodarul-Rediu” să înlătore obstacolele din posesia, folosința și administrarea terenului agricol cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,0927 ha, amplasat în extravilanul sat. Albinețul Vechi, r-nul Fălești prin demolarea unei porțiuni de gard metalic cu lungimea de 4 metri ce îngrădește accesul lui Anatolie Cibotaru la bunul sus-numit.

S-a încasat de la SRL „Gospodarul-Rediu” în beneficiul lui Anatolie Cibotaru cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată, taxa de stat în mărime de 100 de lei.

În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 27 octombrie 2022, reprezentantul apelantului SRL „Gospodarul-Rediu” avocatul Iosif Mardari, a declarat apel nemotivat, iar la 16 ianuarie 2023 a înregistrat cererea de apel motivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin decizia din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului SRL „Gospodarul-Rediu”, avocatul Iosif Mardari, casată hotărârea din 06 octombrie 2022 a judecătoriei Bălți, sediul Fălești și emisă o decizie nouă de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că, pentru intrarea pe câmpul unde se află terenul în litigiu sunt 2 căi de acces, una fiind permanent deschisă și anume poarta centrală și alta periodic deschisă. Însă, Cibotaru Anatolie nu le acceptă susținând faptul că calea de acces la terenul său este cu totul alta. Prin urmare, nu există obstacol în accesul la terenul în litigiu. Simpla nemulțumire a reclamantului cu poziționarea accesului la terenul său nu confirmă existența creării obstacolelor de către apelantul SRL „Gospodarul-Rediu”.

A mai reținut instanța de apel că, Anatolie Cibotaru nu a prezentat careva probe justificative care ar confirma că SRL „Gospodarul-Rediu” îi îngrădește calea de acces către cota de teren agricol cu numărul cadastral XXXX, or, reieșind din probele administrate la dosar nu se probează faptul precum că calea de acces către acest teren este anume în locul unde indică reclamantul.

Cu referire la solicitarea privind demolarea unei porțiuni de gard, Curtea de Apel Bălți a reiterat prevederile art. 1 din Primul Protocolul adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale care indică că orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional, astfel în opinia instanței de apel demolarea construcției în condițiile din speță, ar duce la încălcarea dreptului de proprietate al apelantului SRL „Gospodarul-Rediu”.

A concluzionat că, în lipsa unor probe pertinente și concludente, înscrisuri justificative, circumstanțele invocate de către reclamantul Anatolie Cibotaru în cererea de chemare în judecată precum că SRL „Gospodarul-Rediu” i-a creat obstacol la folosirea terenului său, poartă un caracter declarativ și neargumentat.

La 09 august 2023 Cibotaru Anatolie, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a invocat că ce ține de referire la îngrădirea dreptului de acces liber la proprietatea sa, administratorul SRL „Gospodaru-Rediu” cît și reprezentantul acestuia în instanța de judecată nu au negat faptul îngrădirii terenului cu sârmă metalică pe tot perimetrul tuturor cotelor de teren echivalent, în care se află și terenul său. Instanța de fond corect a apreciat că anume aceste condiții, care îngrădesc accesul recurentului liber și nestingherit la proprietatea sa.

A menționat că Curtea de Apel Bălți a ignorat prevederile art. 239, 241 din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța de judecată își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de către instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată, în motivarea hotărârii se indică circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Consideră că instanța de apel, era obligată să verifice toate circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite dar invocate de către părți.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la data de 13 iunie 2023.

Conform materialelor cauzei, rezultă că decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces, la data de 14 iulie 2023 (f.d.198).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Anatolie Cibotaru, la data de 09 august 2023 se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La data de 21 august 2023, SRL „Gospodarul-Rediu”, a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs declarată de Cibotaru Anatolie.

La data de 06 septembrie 2023, reprezentantul SRL „Gospodarul-Rediu”, avocatul Iosif Mardari a depus referință prin care a solicitat declararea inadmisibilă a cererii de recurs declarată de Cibotaru Anatolie.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Cibotaru Anatolie, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Cibotaru Anatolie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Cibotaru Anatolie.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni